

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5CoP/26/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8316200457
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8316200457.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Simkovej a JUDr. Martina Kopinu, v právnej veci starostlivosti o maloleté deti Y. V., nar. XX.XX.XXXX a C. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom u matky, zast. kolíznym opatrovníkom D. práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné za účasti rodičov Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, t.č. G. XXX, zast. Mgr. Vladimírou Doničovou, advokátkou, Kukorelliho 60, Humenné a Y. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom G. XXX, zast. R.. S. Svatuškom, advokátom, Námestie slobody 25, Humenné a za účasti Okresnej prokuratúry Humenné, Štefánikova 1900/69, Humenné o úpravu práv a povinnosti rodičov k maloletým deťom, o odvolaní rodičov (otca i matky) proti rozsudku Okresného súdu Humenné, č.k. 19P/18/2016-65 zo dňa 30.06.2016, takto

rozhodol:

Potvrdzuje rozsudok v napadnutej časti, t.j. okrem výroku o zverení mal. Y. a mal. C. V. do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok a vo výroku o zaostalom výživnom a trovách konania.

Zrušuje rozsudok vo výroku o zaostalom výživnom a vo výroku o trovách konania a v rozsahu zrušenia vracia vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie maloletú Y. V., nar. XX.XX.XXXX a C. V., nar. XX.XX.XXXX zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá ich bude zastupovať a spravovať ich majetok. I. uložil povinnosť prispievať na výživu maloletej Y. V. sumou XX,- eur mesačne a na výživu maloletého C. V. sumou 50 eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky od podania návrhu od 25.06.2015. Vyčíslil zaostané výživné za obdobie od 25.06.2015 do 30.06.2016 pre maloletú Y. V. vo výške 263,33 eur súd povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti tohto rozsudku. Nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh. V prevyšujúcej časti návrh matky na určenie výživného zamietol. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie ust. § 36 ods. 1 a § 62 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine. Konštatoval, že na základe vykonaného dokazovania zistil, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti od marca 2015. Rodičia maloletých detí sa dohodli na zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky. Od podania návrhu otec maloletých detí prispieva na ich výživu sumou po 50 eur mesačne na každé z nich. Do júna 2015 pracoval otec maloletých detí na základe živnostenského oprávnenia s príjmom okolo 700 až 800 eur mesačne v hrubom, z ktorého príjmu si hradil odvody vo výške 200 eur mesačne. Otec maloletých detí uviedol, že k zrušeniu živnosti pristúpil zo zdravotných dôvodov a z dôvodu nedostatku zákazok. Tieto skutočnosti nijakým spôsobom nepreukázal. Od 1.8.2015 pracoval na dohodu s príjmom okolo 80 eur mesačne a od februára 2016 sa zamestnal s príjmom 340

eur mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s priateľkou, pričom mesačné náklady podľa preukázaných dokladov sú vo výške okolo 150 eur mesačne. Otec maloletých detí hradí maloletým deťom náklady na obedy vo výške do 40 eur mesačne. Matka maloletých detí býva u svojich rodičov, pričom od 22.6.2015 je evidovaná v evidencii uchádzačov o zamestnanie a pracuje na dohodu. Jej príjem sa pohybuje okolo sumy 20 eur mesačne v priemere. Rodičom na spoločnú domácnosť prispieva sumou 50-100 eur mesačne. Y. Y. navštevuje 4. ročník základnej školy a maloletý C. predškolské zariadenie. Náklady na obedy hradí otec maloletých detí. Matka uhradza náklady na lieky pre maloletú Y. vo výške okolo 20 eur mesačne, pretože maloletá je alergička a taktiež platí náklady na výtvarnú pre maloletú vo výške 5 eur mesačne a náklady pre maloletého C. na tanečný a futbalový krúžok vo výške po 2 eurá mesačne na jeden. Maloletý chodí aj do družiny, kde matka za obe deti platí 6 eur mesačne. Súd 1. inštancie pri určovaní výšky výživného vychádzal zo zárobku, ktorý otec maloletých detí dosahoval ako živnostník, pretože zo strany otca neboli preukázané okolnosti zrušenia živnostenského oprávnenia. Preto bol toho názoru, že k zrušeniu živnostenského oprávnenia došlo bez závažných dôvodov. Vychádzal z priemerného mesačného zárobku, ktorý uvádzal otec detí a okolo 750 eur mesačne, pričom z toho odpočítal sumu 200 eur mesačne na odvody a okolo 100 eur mesačne na zaplatenie dane. Otcovi tak ostáva príjem okolo 450 eur mesačne. Súd zohľadnil polovicu nákladov na bývanie, keďže otec maloletých detí žije s priateľkou vo výške okolo 80 eur mesačne a náklady na obedy maloletých detí okolo 40 eur mesačne. Otcovi tak ostáva suma 330 eur mesačne, z ktorej súd určil výživné vo výške 70 eur mesačne pre maloletú Y. a 50 eur mesačne pre maloletého C.. Takto určené výživné zodpovedá podľa názoru súdu 1. inštancie príjmom otca, ako aj odôvodneným potrebám maloletých detí. Matka požadovala výživné vo výške 200,- eur mesačne pre maloletú Y. a vo výške 150,- eur mesačne pre maloletého C.. Zamietnutie návrhu matky v prevyšujúcej časti odôvodnil súd prvej inštancie tak, že je toho názoru, že výživné vo výške 350,- eur mesačne, otec maloletých detí nie je schopný platiť, aj keď súd určoval výživné z príjmu, ktorý otec dosahoval ako živnostník. Zo sumy 450,- eur mesačne, by po zaplatení sumy 350,- eur mesačne na výživnom otcovi neostali žiadne finančné prostriedky na úhradu ďalších nákladov ako je bývanie, strava, ošatenie a ďalšie.

3. Výrok o zaostalom výživnom odôvodnil súd prvej inštancie tým, že otec moletých detí prispieval na výživu maloletých detí od podania návrhu sumou po 50,- eur mesačne. U maloletého C. nemá otec dlžné výživné. U malotelej Y. mu mesačne od podania návrhu vznikol dlh na výživnom vo výške 20,- eur mesačne. Návrh bol podaný dňa 25.6.2015. Za mesiac jún je dlh na výživnom vo výške 3,33 eur (za 5 dní), za mesiace júl 2015 - júl 2016 je dlh na výživnom vo výške 260,- eur (13 mesiacov x 20 eur). Celkový dlh na výživnom pre maloletú Y. ku dňu rozhodnutia predstavuje sumu 263,33 eur. Súd 1. inštancie povolil otcovi zaostalé výživné splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku. Výrok o trovách konania odôvodnil súd 1. inštancie v zmysle ustanovenia § 146 ods. 1 písm. a) Občianskeho súdneho poriadku, účinného do 30.06.2016 a náhradu trov konania účastníkom nepriznal z dôvodu, že ide o konanie, ktoré je možné začať aj bez návrhu.

4. Proti tomuto rozsudku včas podala odvolanie matka maloletých detí. Navrhla zmeniť rozsudok tak, že bude určené výživné zo strany otca pre maloletú Y. vo výške 150,- eur mesačne a pre maloletého C. vo výške 100,- eur mesačne, vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky od 25.06.2015 alebo navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu 1. inštancie na ďalšie konanie, teda podala odvolanie proti II., III. a IV. výroku z dôvodu, že súd prvej inštancie nesprávne a neúplne zistil skutkový stav veci. Súd 1. inštancie sa uspokojil s tvrdením otca, že k zrušeniu živnostenského oprávnenia pristúpil zo zdravotných dôvodov a z dôvodu nedostatku zákaziek, čo nijakým spôsobom nepreukázal. Odo dňa 06.08.2015 do 29.12.2015 pracoval otec v spoločnosti Consumer Recreation Services s.r.o., pričom vykonával pomocné práce pri spracovaní dreva. Dňa 12.01.2016 uzavrel dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou UDAVA a.s., a táto dohoda bola ukončená dňa 05.02.2016. Pracovná funkcia bola dohodnutá na pomocné práce pri spracovávaní drevnej hmoty, manipulácii s materiálom a triedením - ukladáním hotových výrobkov. Dňa 05.02.2016 uzavrel otec s tou istou spoločnosťou, pre ktorú vykonával podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia spoločnosť UDAVA a.s. pracovnú zmluvu, s dohodnutým druhom práce, pomocné práce pri spracovaní drevnej hmoty, manipulácii s materiálom a triedením, ukladáním hotových výrobkov, s dohodnutou mzdou uvedenou pod položkou č. 6 pracovnej zmluvy zo dňa 05.02.2016 v nasledovnom znení: „1/ mesačná časová mzda: 450,- (v hrubom), za plne odpracovaný mesiac, 2/ výkonnosť mesačná odmena“. Otec mal dostatočný príjem po odpočítaní všetkých výdavkov spojených s podnikaním. Pozastavenie podnikateľskej činnosti je podľa názoru matky účelové konanie otca, v snahe zdokladovať na súde svoje nepriaznivé zárobkové pomery. Tvrdenia otca o poklese príjmov je účelové, pretože k nemu došlo zhruba v čase, keď mu bol

doručený návrh na rozvod manželstva s príslušenstvom, ako aj návrh na úpravu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom. Nebolo preukázané, žeby jeho zdravotné problémy boli také vážne, aby bránili vykonávať prácu, lebo v konečnom dôsledku otec opätovne vykonáva prácu, ktorú vykonával aj keď mal živnostenské oprávnenie. Od januára 2016 vykonáva otec stále ten istý druh práce. Konanie otca je tendenčné z dôvodu skresliť svoje príjmy pre účely určenia výživného. Matka je toho názoru, že otec poberá okrem mesačnej časovej mzdy aj výkonnostnú mesačnú odmenu. Teda súd nesprávne vyhodnotil jeho mesačný príjem a nesprávne ustálil jeho výšku. Suma vo výške 50,- ako výživné pre maloletého C. a suma vo výške 70,- ako výživné pre maloletú Y., ktorá bola priznaná na výživné, v žiadnom prípade nepokrýva ich odôvodnené a nevyhnutné náklady, spojené s ich výživou a výchovou. Matka okrem toho, že im poskytuje celodennú starostlivosť, ktorú je možné považovať za plnenie vyživovacej povinnosti, znáša aj všetky finančné náklady na ich výživu. Otec maloletých detí napriek svojim schopnostiam, možnostiam, sa nepodieľa na výživnom na maloleté deti v rozsahu, v akom by mu jeho možnosti dovoľovali. Pri určovaní výživného pre maloleté deti, by mal súd okrem potrieb maloletých detí zohľadňovať aj schopnosti a možnosti povinného rodiča. Preto súd 1. inštancie nesprávne vyhodnotil vykonané dôkazy, ak napriek preukázaným možnostiam otca pracovať a dosahovať príjem a z jeho strany preukázanú nevôľu tak urobiť, dospel k záveru, že je potrebné určiť výživné tak, že po zaplatení výživného zostáva otcovi dostatočná suma, ktorú sám pre seba má k dispozícii a z ktorej preukázateľne hradí len polovicu nákladov za bývanie, čo znamená, že mu zostávajú prostriedky, ktoré mu umožňujú platiť vyššie výživné ako bolo rozhodnuté súdom. Otec v priebehu konania nepreukázal svoj zdravotný problém, ktorý by mu bránil okrem iného vo vykonávaní jeho živnostenského podnikania a účelovo sa zbavil výhodnejšieho príjmu a svoje reálne príjmy súdu nepreukázal. Preto mal za to, že pri určení výživného mal súd aplikovať § 63 ods. 1 zákona o rodine.

5. Proti rozsudku súdu 1. inštancie podal odvolanie aj otec maloletých detí. Namieta nesprávne a neúplne zistený skutkový stav veci. Poukázal na to, že otec prispieval na výživu detí od podania návrhu sumou 50,- eur. Zo strany otca bol deklarován príjem vo výške 344,31 eur. V konaní otec dokladoval všetky svoje mesačné výdavky. Zotrváva na svojich vyjadreniach, ktoré uviedol pred súdom 1. inštancie. Napriek výške svojho príjmu za prispenia príbuzných, uhrádzal od februára 2016 na maloletú Y. o 20,- eur viac, to zn., že zaostané výživné by malo predstavovať sumu vo výške 163,22 eur. Ďalej žiadal rozsudok zmeniť tak, že bude zaviazaný platiť výživné vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky. Vzhľadom na uvedené žiadal, aby odvolací súd zmenil rozsudok súdu 1. inštancie tak, že určí výživné zo strany otca pre maloletú Y. vo výške 50,- eur mesačne a pre maloletého C. vo výške 50,- eur mesačne, vždy do 20. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky od 25.06.2015. Zaostané výživné za obdobie od 26.06.2015 do 30.06.2016 vo výške 163,33 eur. povoľuje otcovi splácať v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku alebo navrhol rozsudok zrušiť v celom rozsahu a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

6. K odvolanie matky sa vyjadril otec maloletých detí. Mesačný príjem otca tak, ako bol deklarován v konaní pred súdom, predstavuje 344,31 eur. V konaní otec dokladoval všetky svoje mesačné výdavky. Zotrváva na svojich vyjadreniach, ktoré uviedol pred súdom 1. inštancie ohľadom výšky výživného na maloleté deti a poukázal aj na dôvody svojho odvolania proti rozsudku. Navyše k tvrdeniam matky zdôraznil, že ako vyplýva z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoP/12/2016 zo dňa 27.06.2016, ktorým potvrdil rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/185/2015 zo dňa 18.03.2016 vo výroku o výživnom na maloletú Y. a maloletého C.. Je v ňom vyjadrený právny názor odvolacieho súdu k otázke výšky výživného, pričom okolnosti pre určenie výšky výživného sa v rozhodujúcom období nijako nezmenili. Nie je teda dôvod uvažovať o vyššej výške výživného, než ktorá bola ustálená rozsudkom Krajského súdu v Prešove. Tento rozsudok je právoplatný a vykonateľný.

7. K odvolaniu matky sa vyjadril kolízny opatrovník, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné. Uviedol, že ponechá určenie výšky výživného na základe predložených listinných dôkazov na rozhodnutí súdu. Ak zo strany otca naozaj došlo k zatajeniu ďalších finančných prostriedkov, ktoré mu zamestnávateľ vypláca, považuje za nevyhnutné aj tieto zarátať do príjmu otca, pretože maloleté deti majú právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Vzhľadom na vyššie uvedené, existuje odôvodnená pochybnosť, či sa otec maloletých detí na základe súdom určeného výživného v sume 70,- eur pre maloletú Y. a 50,- eur maloletého C. skutočne podieľa na ich výžive v rozsahu, v akom mu to dovoľujú jeho možnosti a schopnosti.

8. Kolízny opatrovník sa vyjadril aj k odvolaniu otca. Poukázal na to, že zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 15.06.2016 vyplýva, že otec na otázku sudkyne, či od podania návrhu platil výživné a v akej výške odpovedal, že do januára 2016 platil výživné v celkovej sume 100,- eur mesačne, avšak od februára 2016 už platil výživné v celkovej sume 120,- eur mesačne. Preto považoval za potrebné zaoberať sa výškou dlžného výživného tak, ako to vo svojom odvolaní navrhuje otec maloletých detí. V ďalšej časti považuje Orgán sociálno-právnej ochrany detí a sociálnej kurately, odvolanie otca za neopodstatnené a navrhol, aby odvolací súd vo zvyšku rozsudok potvrdil. Zároveň poukázal na to, že pred 10 týždňami bol vynesенý právoplatný a vykonateľný rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoP/12/2016 zo dňa 27.06.2016, ktorým bol potvrdený rozsudok Okresného súdu Humenné sp. zn. 10P/185/2015 zo dňa 18.03.2016 vo výroku o výživnom pre maloleté deti V.. Na uvedenú skutočnosť poukázal i v stanovisku k vyjadreniu otca maloletých detí k odvolaniu s tým, že rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 8CoP/12/2016 zo dňa 27.06.2016 je právoplatný a vykonateľný a pri určení výšky výživného, vychádzal súd 1. inštancie z rovnakých okolností, ktoré sú rozhodné pre toto odvolacie konanie a ktorým ponechal výšku výživného pre maloletú Y. na sumu 70,- eur a pre maloletého C. na sumu 50,- eur mesačne.

9. K všetkým vyjadreniam sa vyjadrila aj matka maloletých detí. Zotrvala na svojom odvolaní proti rozsudku s tým, že nesúhlasí s tvrdením otca uvedeným v odvolaní, ako aj v jeho vyjadrení aj s jeho navrhnutou výškou výživného. Otec má dostatočný mesačný príjem z pracovného pomeru, ako aj z činnosti rozhodcu. Teda tvrdenie otca, že za pomoci prispievania svojich príbuzných od februára 2016 môže prispievať na maloletú dcéru Y. o 20,- eur viac, je len účelové tvrdenie otca v snahe vykresliť svoju zárobkovú situáciu nepriaznivo, a tak prezentovať pred súdom 1. aj 2. inštancie neschopnosť plnenia výšky výživného len po 50,- eur mesačne na každé maloleté dieťa. Otec vo svojom vyjadrení zdôrazňuje rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10P/185/2015 zo dňa 18.03.2016 potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoP/12/2016 zo dňa 27.06.2016, v rámci ktorého je vyjadrený právny názor súdu 2. inštancie k otázke výšky výživného pre maloleté deti. Matka s týmto tvrdením nesúhlasí a naďalej poukazuje na účelovosť vyjadrení otca. Zo živnostenského registra SR vyplýva, že otec opätovne vykonáva podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia. Zároveň zmena pomerov na strane účastníkov konania sa skúma počas celého konania, ktoré ešte nebolo právoplatne ukončené. Je pozoruhodné, že v priebehu konania otec súdu 1. inštancie deklaroval svoje zdravotné problémy, pre ktoré už naďalej nemohol vykonávať podnikateľskú činnosť ako živnostník. Do júla 2015 pracoval otec na základe živnostenského oprávnenia pre spoločnosť UDAVA a.s. a jeho príjem za toto obdobie od januára do júla 2016 bol v hrubom 6.226,26 eur, čo mesačne predstavuje sumu vo výške 889,46 eur. Teda matka nesúhlasí s odôvodnením rozsudku, že otec mal príjem 700,- eur až 800,- eur mesačne v hrubom. Odo dňa 06.08.2015 do 29.12.2015 pracoval otec v spoločnosti Consumer Recreation Services s.r.o., pričom vykonával pomocné práce pri spracovaní dreva. Dňa 12.01.2016 uzavrel dohodu o pracovnej činnosti so spoločnosťou UDAVA a.s., a táto dohoda bola ukončená dňa 05.02.2016. Matka opätovne poukázala, že pracovná funkcia bola dohodnutá na pomocné práce pri spracovaní dreva. Dňa 05.02.2016 uzavrel otec s inou spoločnosťou, pre ktorú vykonával podnikateľskú činnosť na základe živnostenského oprávnenia - spoločnosť UDAVA a.s. pracovnú zmluvu s dohodnutým druhom práce, pomocné práce pri spracovaní drevnej hmoty, manipulácii s materiálom a triedením - ukladaní hotových výrobkov. Pozastavenie podnikateľskej činnosti bolo podľa názoru matky účelové konanie otca v snahe zdokladovať na súde svoje nepriaznivé zárobkové pomery. Vzhľadom na uvedené, matka žiadala zmenu rozsudku tak, aby súd určil výživné zo strany otca pre maloletú Y. vo výške 150,- eur mesačne a pre maloletého C. vo výške 100,- eur mesačne vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky od 25.06.2015, alebo navrhla rozsudok zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

10. Odvolací súd (§ 34 CSP) po zistení, že odvolania boli podané stranami, v ktorých neprospech bolo rozhodnuté, v zákonom stanovenej lehote na podanie odvolania (§ 359 a § 362 ods. 1 CSP) neviazaný dôvodmi odvolania (§ 66 Civilného mimosporového poriadku zákon č. 161/2015 Z.z., ďalej CMP) neviazaný rozsahom odvolania (§ 65 CMP), viazaný skutkovým stavom tak, ako zistil súd 1. inštancie (§ 383 CSP) preskúmal rozsudok súdu 1. inštancie v napadnutej časti, bez nariadenie odvolacieho pojednávania (§ 385 ods. 1 CSP) a contrario, pretože nepovažoval za potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie a nevyžadoval si to dôležitý verejný záujem s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli súdu dňa (§ 219 CSP) 1.12.2016 a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné a odvolanie otca je dôvodné iba čo do dlžného výživného.

11. Odvolací súd má za to, že súd 1. inštancie dostatočne zistil skutkový stav, okrem výroku o dlžnom výživnom. Vo veci vyvodil z neho správny právny záver, a preto bolo na mieste rozsudok v napadnutej časti, t.j., okrem výroku o zverení maloletej Y. a maloletého C. V. do osobnej starostlivosti matky, ktorý ich bude zastupovať a spravovať ich majetok ako vecne správny podľa ust. § 387 ods. 1 CSP potvrdiť.

12. Konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku, v zákone č. 161/2015 Z.z., ktorý je účinný od 01.07.2016. Ustanovenia § 395 ods. 1 vyplýva, že ak ust. § 396 neustanovuje inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konanie podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

13. Podľa ust. § 62 ods. 1 zákona o rodine, ďalej ZOR, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Podľa § 62 ods. 2 ZOR - obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa § 62 ods. 3 ZOR - každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Podľa § 62 ods. 4 ZOR - pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Podľa § 62 ods. 5 ZOR - výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopnosti, možnosti a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

14. Predmetom odvolacieho konania je výška výživného a dlžného výživného pre maloletú Y. V., nar. XX.XX.XXXX a maloletého C. V., nar. XX.XX.XXXX a zaostalé výživné, ktoré bolo učené od 25.06.2015. Predmetom odvolacieho konania nie je zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, v tomto výroku rozsudok nadobudol právoplatnosť a zrejme v priebehu konania stratil aj účinnosť, vzhľadom na právoplatný rozsudok o rozvode manželstva, ktorý spomínajú vo svojich odvolaniach, matka, otec i kolízny opatrovník. Matka žiadala výživné vo výške ustálenej v odvolacom konaní 150,- eur mesačne pre maloletú Y. (vek 11 rokov) a 100,- eur mesačne pre maloletého C. (vo veku 6 rokov).

15. Matka maloletých detí bola naposledy zamestnaná v spoločnosti Domäsko s.r.o. a pracovný pomer bol ukončený k 31.05.2015. Od 01.06.2015 je zamestnaná iba na dohodu, s príjmom 20,- mesačne. Býva v spoločnej domácnosti s rodičmi od 13.03.2015, ktorým mesačne prispieva sumou 50,- až 100,- eur. Od podania návrhu, otec maloletých detí prispieva na ich výživu sumou 50,- mesačne na každé z nich. Možno sa prisvedčiť kolízному opatrovníkovi, že zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 15.06.2016 vyplýva, že od februára 2016 už platil výživné v celkovej sume 120,- eur mesačne, preto i kolízny opatrovník považoval za potrebné zaoberať sa výškou dlžného výživného tak, ako to vo svojom odvolaní navrhol otec maloletých detí. Zároveň z obsahu spisu vyjadrenia kolízneho opatrovníka i otca maloletých detí vyplýva, že tu existuje právoplatný a vykonateľný rozsudok Okresného súdu v Humennom, sp. zn. 10P/185/2015 zo dňa 18.03.2016, ktorý bol vo výroku o výživnom pre maloleté deti potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 8CoP/12/2016 zo dňa 27.06.2016. Išlo o výživné po rozvode manželstva, teda po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva iba do času rozvodu manželstva bude platiť rozsudok, ktorý je predmetom odvolacieho konania. Súd musí pri určení výživného vychádzať zo všeobecného ust. § 75 ods. 1 zákona o rodine, podľa ktorého sa pri rozhodovaní o výživnom prihliada na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Odôvodnené potreby maloletých detí závisia od ich veku, zdravotného stavu, fyzickej a duševnej vyspelosti, obsahu a spôsobu ich prípravy na budúce povolanie, od hodnoty ich majetku, prípadne od výšky vlastných príjmov detí a sú bezprostredne ovplyvňované schopnosťami, možnosťami, ako aj majetkovými pomermi rodičov. Ak sú tieto obmedzené, sú odôvodnenými len bežné potreby detí, ktoré nepresahujú obvyklú základnú mieru všetkých potrieb nevyhnutných pre život kultúrneho človeka. Výživné pre deti slúži nielen na uspokojovanie ich odôvodnených hmotných potrieb, ako sú jedlo, ošatenie a obuv, ale aj ďalších potrieb dôležitých pre výchovu a vývoj detí, a to vzdelávanie, príprava na povolanie, kultúrne, športové potreby, rekreačné potreby, tvorba úspor a ďalšie. Pre určenie výšky výživného pre dieťa je však rozhodujúce, aké sú reálne zárobkové možnosti a schopnosti, ako aj majetkové pomery každého z rodičov, ktoré sú dané nielen jeho subjektívnymi vlastnosťami, ale aj okolnosťami objektívneho charakteru. V tejto súvislosti je významnú ust. § 75 ods. 1 veta druhá zákona o rodine, ktorá zakotvuje, že na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného súd prihliadne aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu,

výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu, rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Súd prihliada i na to, ktorý z rodičov sa v akej miere o dieťa osobne stará a rovnako berie do úvahy prídavky na deti, ktoré sa sčasti podieľajú na úhrade potrieb detí.

16. Maloletá Y. v čase rozhodovania súdu 1. inštancie, navštevovala 4. ročník základnej školy a maloletý C. navštevoval predškolské zariadenie. V čase rozhodovania odvolacieho súdu začal nový školský rok. Náklady na obed na obe deti hradí otec maloletých detí vo výške 38,- eur mesačne. Matka platí maloletej Y. náklady na kreslenie vo výške 3,- eurá mesačne, poplatok 2,- eurá mesačne ako náklady na školské pomôcky a za družinu platí 3,- eurá mesačne. Maloletá Y. je alergička a náklady na lieky predstavujú sumu 20,- eur mesačne. Maloletú vozí do školy suseda, ktorej matky prispieva sumou 10,- eur mesačne na pohonné hmoty. Maloletý C. navštevuje tanečný a futbalový krúžok, v ktorých sa platia 2,- eurá mesačne za jeden. V čase rozhodovania súdu 1. inštancie bol predškolač. Navštevoval družinu, za ktorú matka platila 3,- eurá mesačne.

17. Otec maloletých detí do júna 2015 pracoval ako živnostník, tvrdil, že jeho príjem bol 700,- až 800,- eur v hrubom. Súd 1. inštancie vychádzal z priemerného mesačného zárobku, ktorý uvádzal otec detí, okolo 750,- eur mesačne, z toho odpočítal sumu 200,- eur mesačne za odvody, ako 100,- eur za zaplatenie dane s tým, že otcovi ostáva príjem vo výške 450,- eur mesačne. Tu zohľadnil 1 nákladov na bývanie, keďže otec maloletých detí žije s priateľkou vo výške 80,- eur mesačne a náklady na obedy maloletých detí okolo 40,- eur mesačne. Preto vypočítal, že otcovi ostáva 330,- eur, teda môže platiť výživné 70,- a 50,- eur, teda 120,- eur mesačne spolu. Teda súd 1. inštancie nezohľadnil príjmy otca, ktoré preukazoval v priebehu konania, keď tvrdil, že od februára 2016 je zamestnaný s príjmom 340,- ako živnostník. Zároveň nezohľadnil ani zdravotné problémy otca, pričom vyhodnotil, že zo strany otca neboli preukázané okolnosti zrušenia živnostenského oprávnenia.

18. Odvolací súd má za to, že dokazovanie súdu 1. inštancie bolo starostlivo orientované na zistenie okolností, rozhodných pre stanovenie výživného v dobre, kedy sa rozhodovalo o úprave výživného a správne zobral do úvahy zárobok otca, ktorý dosahoval ako živnostník. Z pohľadu stanovenia výšky výživného pre maloleté deti vo veku, ako bolo výživné určované je nerozhodné, že suma zárobku za predchádzajúce obdobie by prípadne mohla byť vyššia, ako ju zobral do úvahy súd 1. inštancie. Odvolací súd zohľadnil i skutočnosť, že ide o určenie výživného počas do rozvodu manželstva, teda od 25.06.2015 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva. Potom už platí čo do výživného rozsudok o rozvode manželstva. Okolnosti, ktoré vznikli po právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva, odvolací súd už v žiadnom prípade nemôže zohľadniť. Tieto môžu byť zohľadnené iba v novom rozhodnutí, ktorým sa zmení rozsudok Okresného súdu Humenné, sp. zn. 10P/185/2015 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 8CoP/12/2016.

19. Inak je to však čo do zaostaleho výživného. Súd konštatoval, že na maloletú Michaelu je povinný otec uhrádzať zaostané výživné za obdobie od 25.06.2015 do 30.06.2016 v sume 263,33 eur, v mesačných splátkach po 20,- eur spolu s bežným výživným od právoplatnosti rozsudku. Zároveň vyslovil, že s nezaplatením čo len jednej zo splátok sa stáva zročným celý dlh. Tak ako odvolací súd konštatoval vyššie a prisvedčil mu i kolízny opatrovník a vyplýva to i zo zápisnice z pojednávania zo dňa 15.06.2016 (č.l. 62) otec uviedol, že platil výživné 100,- eur mesačne na obe deti, od 25.06.2015, a to do februára 2016. Od februára 2016 uhrádza už sumu 120,- eur mesačne. Napriek tomu, súd 1. inštancie počítal dlh na výživnom, nielen za mesiace jún 2015 až január 2016, ale až do júla 2016, pričom to zaostané výživné špecifikoval ako výživné do svojho rozhodnutia. Odvolacia námietka otca je preto správna. V tejto časti je rozsudok súdu 1. inštancie nepreskúmateľný a nie je možné zistiť, aký je skutočný dlh otca na výživnom pre maloletú Y.. Preto mal odvolací súd za to, že je potrebné v tejto časti zrušiť rozsudok, teda vo výroku o zaostalom výživnom a vo výroku o trovách konania, ktorý súvisí s rozhodnutím vo veci a v rozsahu zrušenia vrátiť vec súdu 1. inštancie na ďalšie konanie podľa ust. § 389 ods. 1 písm. b) v spojení s ust. § 391 ods. 1 CSP.

20. Úlohou súdu 1. inštancie bude zistiť, koľko skutočne predstavuje zaostané výživné od 25.06.2015 do právoplatnosti rozsudku o rozvode manželstva a znova vo veci rozhodnúť. V novom rozhodnutí rozhodne súd 1. inštancie o trovách odvolacieho konania podľa ust. § 396 ods. 3 CSP.

21. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.